

**НОВІТНІ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ
(ІІСТЕ-2023)**

Матеріали

**VIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції
молодих учених та студентів**

**Полтава
22 -23 листопада 2023**

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Полтавський університет економіки і торгівлі
Полтавський державний аграрний університет
Полтавська академія неперервної освіти імені М.В. Остроградського
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

**НОВІТНІ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ
(ІСТЕ-2023)**

Матеріали VIII Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
молодих учених та студентів

Полтава, 22-23 листопада 2023 року

Полтава
2023

Особливості перекладу лексики у сфері програмування з допомогою електронних ресурсів

Матвієнко Л.Г.

*кандидат педагогічних наук,
доцентка кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін,
Полтавського державного аграрного університету
lgdziuba@ukr.net*

Фурів Н.В.

*магістрантка
Полтавського державного аграрного університету*

Сфера програмування постійно змінюється. В інформаційному середовищі розробляються нові технології, бібліотеки та фреймворки. Це створює постійну потребу у перекладі нової технічної термінології.

Широке коло програмістів і розробників програмних продуктів з усього світу співпрацюють в межах міжнародних проєктів. Ефективний переклад технічних документів і коду стає важливим для забезпечення спільної роботи та розуміння спеціальної термінології всіма учасниками [3]. Велика кількість ресурсів та проєктів у сфері програмування базується на відкритому коді та спільній розробці. Ефективний переклад технічної лексики сприяє розповсюдженню та розумінню цих ресурсів.

Значна кількість технічної документації, курсів і платформ для розробки доступні лише іноземною мовою, зокрема англійською. Термінологія в сфері програмування часто є дуже специфічною і може бути незрозумілою для тих, хто не має відповідного фахового знання. Перекладачі та редактори, які розуміють цю термінологію, є незамінними для забезпечення якості перекладу [2]. Завдяки розвитку інструментів штучного інтелекту, таких як машинне навчання, можливості автоматичного перекладу технічної лексики також стають актуальними. Це полегшує рутинну роботу перекладачів та робить процес перекладу більш швидким та доступним.

Переклад технічної лексики у сфері програмування вимагає особливої уваги до деталей і точності, оскільки навіть невеликі неточності можуть призвести до помилок у програмному коді. Електронні ресурси можуть бути корисним допоміжним інструментом для перекладу технічної термінології у цій сфері. Проаналізуємо можливості застосування спеціальних електронних перекладацьких ресурсів у роботі з лексикою сфери програмування.

Використання спеціалізованих електронних словників та глосаріїв.

Перекладачам доцільно застосовувати спеціальні онлайн та офлан термінологічні словники і глосарії для галузі програмування, такі як «Microsoft Language Portal», «Mozilla Developer Network», «Python Glossary» тощо. Вони містять офіційні та рекомендовані терміни і їх переклади. Деякі Інтернет-ресурси надають словники та глосарії для різних мов програмування. Також глосарії часто пропонують кілька можливих перекладів для одного терміна. Перекладачеві необхідно порівняти їх і обрати той, який найкраще відповідає контексту.

Залучення онлайн-перекладачів та словників.

Сучасні онлайн-словники та перекладачі, такі як Google Translate, DeepL, або Linguee, можуть бути корисними інструментами для перекладу технічної лексики. Вони можуть використовуватися перекладачами для швидкого перекладу окремих термінів або фраз. Однак, важливо перевіряти отримані переклади на точність та відповідність контексту, оскільки автоматичні перекладачі не завжди можуть правильно розуміти специфіку термінів у програмуванні.

Розуміння контексту.

Технічна лексика в програмуванні часто залежить від контексту. Перекладачу слід ретельно аналізувати, як саме використовується термін у конкретному контексті, оскільки різні терміни можуть мати різні переклади залежно від ситуації. Електронні ресурси можуть стати допоміжним інструментом для розуміння контексту при перекладі. Google Translate надає переклад тексту і фраз, а також контекстні приклади, які допомагають зрозуміти, як той чи інший термін використовується у різних контекстах. Корпуси текстів, такі як «Corpus of Contemporary American English» (COCA) чи «British National Corpus» (BNC), містять велику кількість текстів, що дозволяють вивчити, як терміни вживаються в різних жанрах і контекстах. Форуми для програмістів та розробників, такі як Stack Overflow або GitHub Discussions, часто містять обговорення та приклади коду, які допомагають зрозуміти, які терміни і концепції використовуються у практичних завданнях. Деякі додатки та розширення для браузерів можуть надавати додаткові переклади та пояснення при наведенні курсору на слово або фразу на веб-сторінці.

Спільноти програмістів і форуми.

Спільноти програмістів і форуми можуть бути корисними для перекладу технічної лексики у сфері програмування, особливо коли вам потрібно зрозуміти, як терміни вживаються у практичних завданнях і обговореннях. Stack Overflow – це найпопулярніший форум для програмістів. Ви можете створити питання, пов'язані з термінами або фразами, які ви хочете перекласти, і отримати відповіді від інших

програмістів, які мають досвід в цій галузі. Є багато підфорумів на Reddit, які присвячені різним мовам програмування і технологіям. Ви можете задати свої питання щодо перекладу там. GitHub Discussions – це місце, де спільнота розробників обговорює проекти та технічні терміни. Ви можете звернутися до форумів конкретних проектів або тематичних спільнот, щоб знайти відповіді на свої запитання. Деякі соціальні мережі, такі як LinkedIn, мають групи і спільноти, де можна питати про переклад термінів у сфері програмування.

Перевірка на дотримання міжнародних та професійних стандартів.

Деякі терміни та концепції можуть бути стандартизовані в різних галузях програмування. Важливо перевіряти, чи існують офіційні переклади або прийняті терміни для конкретних стандартів і мов програмування. Стандарти кодування (наприклад, PEP 8 для Python), мають свої офіційні веб-сайти, де можна знайти текст стандарту та іншу важливу інформацію. Технології програмування мають спеціалізовані онлайн-ресурси, де надаються рекомендації та стандарти для їх використання. Наприклад, в документації для веб-технологій, таких як HTML та CSS, можна знайти вказівки стосовно структури та вигляду веб-сторінок. Також існують різні інструменти і бібліотеки, які допомагають автоматично перевіряти відповідність коду програмування до стандартів. Наприклад, в англійському програмуванні існують такі інструменти, як ESLint для JavaScript або Pylint для Python, які допомагають перевіряти дотримання коду відповідних стандартів.

Актуалізація і збереження перекладів.

Сфера програмування постійно змінюється. Тому важливо актуалізувати переклади та вести базу даних або словник термінів, яку можна постійно оновлювати. Зберігайте переклади у структурованому електронному форматі, як база даних або таблиця. Це полегшить актуалізацію і пошук перекладів. Перекладачам необхідно перевіряти, чи існують оновлені терміни та рекомендації в Інтернет-спільнотах та форумах для програмістів. Часто користувачі діляться новими термінами та варіантами перекладу. Автоматичні інструменти, такі як машинний переклад або інтегровані перекладачі у редакторі коду, можуть автоматично актуалізувати переклади на основі нових джерел інформації.

Залучення професіоналів.

У разі сумнівів щодо перекладу важливих термінів, може бути корисно залучити професіонала, який має досвід у галузі програмування. Перекладачі можуть залучати спеціалізовані платформи для знаходження професіоналів, такі як Upwork, Freelancer, Toptal або GitHub, для пошуку розробників. Також доцільно використовувати соціальні мережі, такі як LinkedIn, для пошуку та зв'язку з професіоналами у вашій галузі. Можна

приєднатися до груп та спільнот, де фахівці обговорюють свою роботу та інтереси, використовувати ресурси, які надають доступ до відкритих джерел, такі як GitHub, GitLab або Bitbucket, для пошуку відкритих проєктів та співпраці з іншими розробниками.

Використання електронних ресурсів у перекладі технічної лексики у сфері програмування важливо для забезпечення точності та актуальності перекладу [1]. Спеціалізовані глосарії, словники, форуми програмістів і інші онлайн-ресурси допомагають знайти відповідні терміни і визначення, залучити професіоналів і забезпечити відповідність міжнародним та професійним стандартам. Постійна актуалізація та збереження перекладів, а також залучення фахівців через електронні ресурси, дозволяють забезпечити високу якість перекладу та впевненість в його відповідності вимогам галузі.

Список використаних джерел

1. Грігорян А.С. (2018). Вплив електронних ресурсів на якість перекладу технічних текстів. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки*, 83, 121-126.
2. Костенко О.І. (2019). Особливості перекладу технічної лексики у сфері програмування. *Мовознавство*, 6, 52-57.
3. Краснопольська О.І. (2018). Використання електронних ресурсів у лінгводидактиці і перекладознавстві. *Вісник Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Мовознавство*, 23, 161-165.